

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole, nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Politica maghiară

și
chestiunea orientală.

Orientul întreg e în mișcare. Evenimentele din Creta țin încă de atenția Europei și pot să pună în flagelă Orientul întreg. Un război mare e mai probabil acum, ca ori-și-când.

În același timp, ce fac politiciile maghiare? Caută doar să domolească conflictele numeroase și acute, ce le-au provocat, prin nebunia lor, față de diferitele popoare ale patriei?

Caută doar să pregătească, printr-un tact fin și o procedură dreaptă și umană spiritele, ca eventual, într-un caz de conflagrație, într-un moment de extrem pericol comun, *popoarele* monarhiei să și poată merge alături într-un acord comun?

Din contră!

Ei pare că anume caută, ca de nouă să provoace toată ura și indignarea popoarelor nemaghiare, căci acum mai mult ca altădată, maghiarii sunt și mai cinici decât ori-și-când, ministrul cultelor și instrucțiunii publice declară în plin parlament o expediție de extirpare contra vieții naționalității.

Ministrul Wlassics, membru al guvernului, despre care unii, naivi ori amăgitori, spuneau că a căutat să „între în intențiunile Coroanei” — ne spune clar și cu o franchețe de respectat, că e hotărât, să ne iee școalele *poporale*, când va avea bani, și să le prefacă în școli de stat; că e hotărât, cât mai aproape, să preie în mâna statului toate *preparandile*, și cu timpul să ne steargă seminariile și să ne pregătească el, statul, candidații de preoți la universitatea din Cluj și cea din Budapesta.

Eată prospectul cel mai apropiat ce ni-l descrie ministrul instrucțiunii publice! Eată planul celui mai mare atac, ce se pregătește vieții noastre naționale, existenței noastre ca Români în această țară!

Ni-se anunță ultimul războiului de exterminare, și aceasta se face tocmai atunci, când puterile centrale europene dau ultimul Geciei, și când se pregătește un război, care eventual poate să sguindiască din temelii întreaga Europă, și mai ales statele din Orient, printre care numărăm și monarhia austro-ungară.

Sînt curioase aceste coincidențe. Ele indică un complex întreg de idei, cari pun în adevărată lumină politica maghiară și ni-o prezintă de ceea-ce de mult am calificat-o: *un adevărat pericol pentru Europa, un focal de primejdii pentru Orient*.

Care sînt ideile Maghiarilor asupra acestor coincidențe, pe care e imposibil să nu le remarcăm și ei?

Eată o întrebare, la care ne răspunde tocmai acum „Pesti Hirap”, ziar guvernamental, printr-un articol eșit din penă lui B(eksics) G(usztáv) și publicat în nr. delat 7 Martie.

Constatănd coincidența stabilită de noi, B. G. scrie cu aluziune la rezolvarea chestiunii orientale:

„Dacă s'ar pute amfina pe vre-o câteva decenii liciidarea masei de concurs (csöktömég), s'ar pute realiza consolidarea națiunii și statului maghiar...”

„Politica noastră națională, întocmai ca politica noastră culturală, numai acum se pune pe basă solidă, nu numai cu privire la scop, ci și la mijloace...”

Dar' comedie! Orientul se mișcă tocmai acum și amenință a conturba cercurile politice „maghiare”.

„Nu-i pară de cele mai bune argumente ale noastre, cu care ne-am pute scusa neactivitatea. Surde, când ne aude motivaarea, că am avut miserie financiare și o luptă de drept public, care a născut iritațiuni și a paralizat puterile noastre.

„Ce-i pasă acestui spirit distrugător, că nici astăzi nu avem și cu atât mai puțin am avut în trecut putere materială pentru o ac-

țiune mare națională. Cu răceală întreabă de națiunea noastră, ce a lucrat ea în trei decenii de drept autonom; de ce nu a folosit mai bine acest timp dat de providența popoarelor spre consolidarea sa?”

„O presimțire înouată și a deschis și acum aripile pe deasupra țării. Ca-și-cum fratele nostru născut pentru perirea noastră, Turcul, nu numai în mod pozitiv, prin învingerea sa cu arma a fost în stare a ne aduce desastrul dela Mohaci, ci ne știe pregăti și un Mohaci negativ, astfel, că moare într-un timp, pentru noi foarte nepotrivit.

„Acest Mohaci negativ aceea-ce trebuie să ne umplă inima de îngrijire”.

„Adevărat, că azi Ungaria în societatea Austriei și sub dinastia Habsburg, e mult mai tare, decum era imediat după Mohaci.

„Avem aliați mari și puternici, cari pe atunci nu ne stăteau alături. Situația grea și pericolul zace chiar acolo, că venind rîndul la luptă, am învinge de ne-am prăpădi. Puterea noastră proprie și forța militară a aliatului nostru eschide posibilitatea unei pierderi pentru noi, dar' ce vom face cu prețul învingerii?”

„La împărțirea peninsulei balcanice, fără voia noastră trebuie să ne facem părtași la pradă. Dar' ce se va alege atunci din monarhie, din dualism și mai ales din Ungaria?”

„Cu mijloace paliative, cu absoluta guvernare a noui cu-eriri se poate trăi o vreme, dar' în sfîrșit se va ivi și-a cere rezolvarea problema trialismului și a slavismului.

Când Ungaria va fi deplin consolidată; când ȧsa va deride în statul sfîntului Stefan pe ȧsa și va destrăbăla atât slavismul cât și romanismul, Ungaria va isprăvi iute atât cu unul cât și cu altul. Dar' consolidarea noastră e azi încă mănecă, în vremuri de primărie arie putere deosebită, atât slavismul cât și daco-romanismul deopotrivă. Chestiunea de existență a Ungariei culminează în aceea: Ce se va întreprinde mai curînd? Consolidarea Ungariei ori desmembrarea în Orient?”

Beksics crede dară, că status-quo trebuie susținut cu ori-ce preț în peninsula balcanică. Cearta greco-turcească trebuie localizată, ear' Ungurii să lucre din toate puterile la consolidarea țării.

„Trebuie, încheie Beksics, să arangăm o adevărată cursă națională, față de evenimentele din lume, ca să ajungem mai înainte la țel, decât s'ar ivi catastrofa orientală. Viitorul nostru, tot ce avem, atrînd dela rezultatul acestei curse. Dacă criza orientală va sosi mai iute, viitorul nostru nu se poate calcula. De aceea trebuie să ne optimim din toate puterile, ca să ajungem mai înainte la țintă și atunci consolidarea noastră națională ne va asigura pentru totdeauna un stat național, nedespărțit și neinvins”.

Așa dl Beksics.

Față de astfel de vederi, — de alt-cum distinge prin sinceritatea lor — noi ar trebui, Maghiarii ne silesc, să dorim erumperea războiului, care să frîngă odată nepotența maghiară și să deștepte din nepăsare cercurile hotărîtoare, cari ne-au dat pradă șovinismului maghiar.

D'apoi dacă războiul nu se face? D'apoi dacă *pacea* înarmată continuă, spre a protegia *pacea* de exterminare, ce guvernul maghiar ne-a declarat-o? În cazul acesta noi înșine trebuie să începem războiul. Nu războiul sîngeros, care să pună în flăcări țeara, ci *războiul politic* pentru apărarea celor mai scumpe comori ale vieții noastre, pentru apărarea însăși a existenței noastre naționale.

De un îndelungat timp, dela procesul Memorandului încoace, acest legitim război politic a încetat din partea noastră. În locu-i au început hărțuile interne, cari au produs disgust și descu-ragiare. În timpul acesta de apatie a crescut cetezanța guvernului maghiar. În timpul acesta ne-a dat cele mai grele lovitur.

Dar' a sosit vremea să ne reculegem. Să dăm la o parte pe cei căzuți, compromiși, cari au introdus încurcătura printre noi. Să ne concentrăm toți cei buni, hotărîți și sinceri, pentru-ca să reluăm firul luptelor.

Situația din Orient e potrivită, pentru-ca și glasul nostru să fie auzit. Ar trebui numai să ni-l ridicăm, unanim și demn, ca un strigăt de protest al unui neam întreg. Atunci și campionii maghiarizării și-ar mai trage pe seamă, ce fac.

Sibiu, 10 Martie n.

Se începe purificarea. În ședința de ieri a dietei maghiare deputatul Várossy a făcut propunerea, că din motivul, că Tolnay Lajos, Benke Gyula, Samuel Lázár și Neumann Armin, toți deputați guvernamentali, fac parte din directoriul unui institut de bani, care are legături cu statul maghiar: afacerea aceasta să se transpună comisuni de incompatibilitate. Propunerea s'a primit.

Dacă cu aceasta se intenționează purificarea parlamentului maghiar, apoi putem să o spunem, că e o încercare zadarnică, pentru-că purificarea ar trebui începută de sus dela — *Bánffy!*

Ajutor de stat. Guvernul maghiar regulează mereu afacerile bisericilor noastre. Zilele trecute a comis un nou act de — regulare. A dispus ca sumele care se dădeau până acum dieceselor române gră-cate pentru ajutorarea preoților mai slab dotați, să nu se mai asmezeze la mîna episcopilor concernenți, decît numai atunci când la cuitanțul se alătură și lista preoților, cari primesc ajutorul. Ministrul Wlassics o cere aceasta pentru - ca să se poată controla, oare între cei-ce primesc ajutor de stat nu se găsesc și de acei preoți români, cari sînt agitari și dușmanii ai ideii de stat maghiar?

Guvernul, de sigur, are o carte neagră, un registru, în care sînt notați toți preoții agitari.

Autonomia
Transilvaniei.

(p) Discuția asupra autonomiei Ardealului a devenit eapăși actuală. Va trebui să ne mai ocupăm și noi cu tema aceasta. Și ne vom ocupa, ca să ne precisăm de nou punctul nostru de vedere.

Când s'a luat postulatul acesta în programul nostru național, nu pentru aceea s'a luat, ca să-l abandonăm de frica guvernului, ori la dorința nu știu cui, ci ca să ținem la el cu sîntenie, și să luptăm cu energie pentru validitatea lui. Căci avem drept legal la autonomia Ardealului.

Acî se începe firul vederilor noastre.

Ni-se cere acum schimbarea titlului „Astrei”.

Ni-se cere ștergerea din titlu a cuvîntului „transilvană”, care supără pe Maghiari, și le revocă în memorie marele lor păcat comis când cu „uniunea”. Nu vom face aceasta odată cu capul! Să nu o facem!

Dacă am șterge din titlu *Asociațiunii* noastre cuvîntul „transilvană”, am renunța noi de bunăvoie la un drept negăduit al nostru. Am sancționa noi singuri *uniunea* făcută fără noi, și fără ascultarea noastră.

Nu vom face de astă-dată istoricul autonomiei, și istoricul confiscării autonomiei Ardealului. Pentru-că ea a fost confiscată. E un drept răpit, pentru care trebuie să luptăm ca să-l redobîndim.

Dieta feudală a Maghiarilor, care la anul 1848 a decretat uniunea cu Ungaria, nu a fost dieta popoarelor din Transilvania, ci o adunare de caste. O adunare maghiară, care nu a fost în drept a hotărî în numele majorității populațiunii din Ardeal.

Ce s'a făcut, s'a făcut, dar' fără noi, ear' Maghiarii *ad* trebuie să înceapă repararea multelor lor păcate comise față de noi.

Trebuie să revină în prima linie la ilegalitatea art. I. din anul 1848 așa numitei diete din Cluj, și de *ad* să înceapă îndreptarea. De aceea s'a pus și în pro-

gramul nostru autonomiei Transilvaniei la primul loc, ca cel mai esențial punct de program.

Dar' au recunoscut-o cîndva chiar și Maghiarii, că reclamarea independenței Ardealului din partea noastră e o cere *justă*.

Eată-ce scria la anul 1863 generalul lor *Türr*, care trăiește și astăzi, în „*Romanul*” din *București*, unde se afla pe atunci generalul ca emigrant. Era pe vremea cînd împăratul convocase dieta Transilvaniei la Sibiu, și Maghiarii se temeau, că Românii vor face o înțelegere cu Austria în contra Ungariei, adevăc în contra Maghiarilor. De aceea generalul a ținut *să ne dea sfat* cum să ne purtăm față de Austria. Zicea din cuvînt în cuvînt următoarele:

„Să nu criticăm trecutul; au fost greșeli comise; multe greșeli; însă din toate părțile. Aceste greșeli le-am plătit scump, să ne serve dar' de lecțiune pentru prezent și pentru viitor.

„Să aruncăm vîlul uitării peste toate cetele trecutului și se vorbim azi cu vocea inimii, cu vocea națiunii, pentru ca să nu ne pierdem viitorul.

„Austria pune astăzi o armă în mîna Romanilor din Transilvania; bage bine de seamă să nu se taie cu ea, căci e o armă cu două tăisuri, cu care, vînd a lovi pe alții, se poate cineva vulnera de moarte chiar pe sine însuși.

E momentul pentru Români de a-și stabili bine pozițiunea lor; să se opună de cîci unii cu toată energia, pentru-că fie care unii și sau trebuie se știe, că Românii au drept să facă aceasta. Ceară Românii vechia autonomie a Transilvaniei și Ungurii, Secuții, vor atîta se supune decisiunii majorității, cu atât mai vîrtos, că din nenorocire, la 1848 Românii n'au fost nici măcar întrebați.

„Românii să se ferească însă de a fi conduși de pasiunile lor până a vota trimiterea deputaților la Reichsrath; aceasta-i va ruina cu desăvîrsire; prețul unui triumf efemer ar fi plătit cu pierderea totală a viitorului.

„Ungaria, Transilvania și Croația s'ă-și recunoască și s'ă-și respecte împrumutat independența lor; aceste trei țeri se recunoască și să asigure o perfectă egalitate între naționalități; și numai în cazul acesta vor fi n stare de a tracta cu efect despre o alianță strînsă între ele. Numai cu chipul acesta vor pute să ajungă la un viitor sigur fericit. Eară dacă, din contră, ar cerca să stabilească supremația unei țeri asupra celeilalte, ele totdeauna vor avea pe străini ca stăpîni și domni.

„Să ne aducem aminte, că desbinările noastre fac puterea Austriei, să ne anim dar' frățește și vom vedea casa Austriei căzînd în neputință. București 27 Maiu 1863. S. Türr.”

Eată dar' un Maghiar care ne învîta la anul 1863 *se cere* autonomia Transilvaniei, pentru-că *avem drept* la ea. Să ne *opunem* „unirii”, pentru-că ea s'a făcut fără întrebarea noastră. Am făcut-o și o facem mereu. Nu pentru-că Türr ne-a îndemnat să o facem, ci pentru-că datorință aveam, și avem a o face aceasta. Nu renunțăm la drepturile noastre nici de voe am fi niște ticăloși, ear' de am renunța de frică am fi lași, — și lumea ne-ar condamna, ear' urmașii nostri ne-ar blăstema.

Dar' la cuvîntul „transilvană” noi nu putem renunța nici atunci, cînd am accepta „*unirea*” și am recunoaște actual serviri de legal. Căci ai atunci *Transilvania* există, și există în coroana domnitorului, de unde guvernul maghiar nu o poate șterge.

Sancțiunea pragmatică a statorit o legătură vecnică și neschimbată între casa domnitoare și Transilvania, întocmai cum a statorit și între Ungaria și casa de Habsburg.

Domnitorul poartă de atunci titlul de Mare-principe al *Transilvaniei*. Îl poartă și astăzi.

Poatească guvernul maghiar se steargă atîntu din titlul domnitorului acest predicat, și după aceea se vînd la noi.

Căta vreme însă Monarhul folosește titlul de Mare-principe al *Transilvaniei*, și noi, poporul *Transilvaniei*, avem tot dreptul la folos cuvîntul „*transilvană*”. Îl vom folosi dar' și mai departe!

Tinerimea

și
politica de „îndulcire”.

— Acest articol ne vine dela un student universitar. —

Budapesta, 6 Martie n. 1897.

Un corespondent trebuie să fie totdeauna obiectiv și sincer. Corespondentul din Budapesta al „*Tribunei Poporului*” din Arad, în nr. 14 al numitei foi vorbește despre impresiunea ce a făcut asupra acestei foi asupra tinerimii de aci. Exprimă în numele tinerimii omagiile sale și bucuria nespuse de mare și plin de entuziasm glorioasă pe aceia, cari au inițiat și scos această foie.

N'am avut nimic de observat referitor la zelul corespondentului, protestăm însă, ca să vorbească în numele *tuturor* tinerilor, *neautorizat* din partea nimenui.

Este știut, că îndată-ce a izbucnit *fatala criză* din anul trecut, întreaga tinerimea cu un cuget și cu un suflet a publicat o declarație, în care condamnă în terminii cei mai energici pe aceia, cari au provocat criza și în acea declarație tinerimea a exprimat, că nu adevărată la persoane, ci singur și exclusiv la *causa* română.

Nici o desbinare n'a fost în sinul tinerimii în această privință. Chiar și aceia cari au simpatizat înainte cu dl Russu-Șirianu et consortes, au primit declarația pomenită *necondiționat*. Eram anume convinși cu toții, că a provoca o criză fatală ca și cea trecută, chiar atunci când șovinismul adversarilor nostri politici se năpustește cu toată furia asupra noastră, este egal cu încetșarea activității noastre naționale, pe un timp nedeterminat.

Convingerea noastră s'a adevărit în modul cel mai eclatant prin suferințele și prigonirile reînnoite, cari ne-au aflat desolați și desmembrați cu desăvîrsire.

Noi afirmăm sincer, că apariția „*Tribunei Poporului*” și chiar faimoasele „*Puncte de orientare*” au făcut asupra noastră impresiunea, că tendința dlor grupați în jurul noiei foi nu este alta decît a ajuta guvernul în spulberarea partidului și tiptil — tiptil, pe furie, a da inițiativa unei noue direcțiuni, lăsînd tot trecutul partidului nostru național pradă uitării...

La lucruri de felul acesta se recere în prima linie *sinceritate*. Dacă cineva este de convingerea firmă, că am umblat pe căi *retăcite* până acum, vînd și ne *dovedească* sincer și cu inima deschisă! Har Dlu sînt încă oameni pe lume, cari știu să cetească și *printre* șire. Ear' dacă *șirele* desmint *tendința* șirelor, cum se poate vedea în faimoasele „*puncte de orientare*”, atunci sîntem îndreptățiți să pretindem procedurii neîndatinate la noi.

Avînd în vedere și aceea, că *Tribuna* din Sibiu, organul autorizat al partidului național, sistematic nu e numită în „*Tribuna Poporului*”, decît „*organul dlu Dr. Rațiu*”, și că prin aceasta se dovedește, că bărbații din giurul noiei foi *nu* se mai supun *disciplinei* de partid, și *totuși* afirmă, că sînt membrii partidului, — putem spune fără nici o rezervă, că n'am avut cauză de a ne bucura de ținuta foi noue.

Concludem dară, că hiperzelul corespondentului dela „*Trib. Poporului*” în acest caz a stricat foarte mult obiectivitatea. Corespondentul trebuie să știe, că declarațiunea tinerimii din anul trecut, acum mai bine decît ori-și-cînd trebuie susținută.

Însă referada d-sale *poate să fie explicată* (și aici e vina), ca și cum tinerimea română din Budapesta s'ar fi

abătut dela ținuta sa corectă de până acum. Din aceasta însă nici o iotă nu poate fi adevărată.

Nu-i vorbă, sunt aici niște tineri, așa numiți *anti-tribuniști*, cari se bucură de apariția foii „anti-tribuniste”. Această direcțiune însă este o apariție trecătoare *personală* și nu poate să aibă nici o impresiune hotărâtoare asupra ținutei *corecte, vrednice și românești* a tinerimii de aici.

Trimitem aceste șire spre publicare dlui redactor, nu ca-și-când am ave intențiunea de a înjheba o ceartă ziariști *chiar* cu „Tribuna Poporului”, ci pentru-că am fost interpelați, că oare și tinerimea este înhamată la politica de „indulcirea”, cea tristă și goală? Spunem deci sincer și hotărât, că „Tribuna Poporului” numai atunci are să se bucure de încrederea noastră, dacă se va supune *necondiționat* disciplinei de partid.

Puteți însă oare să așteptăm așa ceva din partea acelor „domni”, cari în anul trecut, atât de fatal pentru noi, nu s'au sfîit a provoca o crîșă și o disordine atât de nefastă?...
M. m.

Federalismul în Austria.

— O voce germană. —

În fasciculul de Marti, *Preussische Jahrbücher* earăși se ocupă cu chestiunea restituirii regatului boem din cele trei țeri: Boemia, Moravia și Silezia, poreclite și „țările sudetice” (*Sudetenländer*), după munții „Sudety”, cari le înconjoară și întretaie.

Autorul articolului își ia drept punct de plecare pretențiunile exagerate ale Nemților din dieta Boemiei, și împotrivirea lor față cu aspirațiunile poporului ceh privitor la reînființarea regatului boem. Blamând această purtare a Nemților boemi, eacă ce zice între altele autorul:

„Afară din Boemia se vor afla puțini Nemți cu cuget limpede, cari ar declara evoluția stărilor constituționale în Austria așa netam-nesam ca o primejdie pentru unitatea și situația de mare putere a monarhiei, și ar justifica lupta contra reabilitării dreptului public al Boemiei prin instinctul de conservare proprie...”

„Nu este adevărat, că centralismul ar fi forma de stat, istoricește desvoltată a Austriei. Atunci apoi și absolutismul ar fi istoricește necesar, căci fără el centralismul nu se poate susținea. (Foarte logic întreaga această sentență. R. „Trib.”)

„Încercarea dlui Schmerling de a îndestuli popoarele printr-o constituție artificială, întocmită pe sprinceană, constituție, care stă afară de ori-ce legătură cu desvoltarea istorică a țărilor, a suferit neisbândă; nici un singur popor n'a fost îndestulit prin ea, cel german tot așa de puțin ca și vreunul din popoarele slave, căci el voia, în această întocmire de stat construită în mod nefiresc, să facă din Nemți niște părți alcătuitoare ale unei mașine politice, pretinzând dela ei să cultive înțelepciunea de stat (*Staatsweisheit*), în loc de simțăminte naționale. (Totmai pe totmai cum procedează acum hegemonii maghiari față cu naționalitățile, prin

urmare imitând încercări ce s'au dovedit ca proaste și periculoase. R. „Trib.”) „Calea cea mai sigură pentru a frânge puterile unui popor este totmai a-l deșoi la rolul iepurelui de casă birocratic destinat pentru experimente.”

„Nu există pedică mai mare pentru desfășurarea adevăratei forțe naționale printre Nemți din Austria ca legenda despre binefacerile centralismului...”

„Dacă conaționalii nostri în Boemia, din pură frică de reformă a constituției, pun în joc cele mai importante condiții prealabile ale existenței lor naționale, apoi atunci „ei nu sunt martiri de ai simțămintelor lor național, ci ai conștiinței lor de stat”, pe care nimeni nu o cere dela ei și nimeni nu o răspunde...”

„Interesele naționale ale Nemților (din Austria) cer să se înființeze o grupare administrativă a vechilor țeri moștenite austriace (adeacă a tuturor provinciilor apusene ale Austriei, ce ar rămânea după eliminarea țărilor sudice. R. „Trib.”) în care majoritatea nemțească stă neînfrântă în toate împregiurările...”

„Partidul german național trebuie să o rupă odată pentru totdeauna cu utopiile sale centralistice...”

„Pentru Nemții, cari voesc să ferească poporul lor de cel mai mare rău, există numai un mijloc de a ajunge la rezultate, ear' mijlocul acesta este: a căuta acolo puterea, unde ea s'a desvoltat istoricește, anume în teritoriul vechilor țeri ereditare austriace...”

Când cauza Cehilor e spriginită chiar de către Germanii învețați din afară și încă în astfel de mod cum o face *Preussische Jahrbücher*, se poate presupune la sigur, că ea nu mai este departe de a isbuti.

Din Viena.

— Scrisoarea corespondentului nostru. —

Dela „România-Jună”. — O prelegere despre Români. — Deputatul Dr. G. Popovici. — Șovinismul maghiar. — Demonstrația filhelenă.

— 7 Martie n.

Membrii societății *România-Jună* în una din ședințele ultime au ales nou comitet pentru semestrul al II-lea al acestui an școlar.

Puterile nou, marele interes al membrilor, dar' mai ales unitatea de vederi și buna înțelegere a acestora ne îndreptățește să sperăm, că roadele neobositei activități a acestei valoroase societăți, vor fi din zi în zi tot mai multe și tot mai frumoase.

Zilele trecute dl Dr. A. Redlich, docent la academia montanistică din *Leoben*, a ținut aici în Viena o frumoasă și interesantă prelegere despre Români (pe baza cunoștințelor câștigate în o călătorie științifică prin România).

Prelegerea și-a cetit-o în o frumoasă sală a societății „*Skioptikon*” în fața unui număr și distins public. Invitat fiind și societatea *România-Jună*, ea a fost reprezentată prin o deputație de mai mulți membri. Afară de acestia un număr mare din tinerimea

și colonia română de aici au asistat la prelegere.

Întreg publicul a ascultat cu deosebită atenție și cu multă bunăvoință prelegerea despre Români, care nouă numai onoare și fală ne-a făcut.

Dr Redlich face descrierea în forma unor amintiri din călătorie; începând dela *Feldioara* din Ardeal și trecând repede peste *Brașov*, ajunge la *Sinaia*. Aici descrie impresiile admirabile ce i-au făcut aceste ținuturi; apoi locuitorii de aici cu portul lor pitoresc, cu limba lor dulce și cu obiceiurile atât de interesante prin originalitatea lor. Amintește apoi toate calitățile eminente ale Românilor plini de viață și putere, ilustrând toate acestea cu vii exemple.

Îndosebi se oprește mai mult la portul românesc, care atât de mult l'a admirat.

Se întreabă cu uimire conferențiarul, cum de Românii cele dragălaşe sunt în stare cu instrumente atât de primitive (răboiul, lăpățelele etc.) să pregătească artisticele costume naționale?!

Mai mult și decât costumul a admirat savantul profesor, *frumuseța însăși a Românelor*, de care s'a ocupat mult în conferința sa, exclamând în fine plin de convingere, că: *poate nici un popor n'are femei atât de frumoase, atât de dragălaşe, ca și poporul român*.”

În decursul prelegerii sale, *Drul Redlich* descrie apoi rînd pe rînd *Slatina*, cu salinele și băile sale, întocmite după cele mai moderne cerințe ale lumii culte. Trece apoi pe la *ocnele mari* și se oprește mai mult la *Curtea-de-Argeș*, unde admiră vestita biserică, zidită după un interesant și artistic stil, spunând și *legenda acestei biserici*.

Cercetează de aici mai multe *măndrituri*, lăudând întocmeala și pietatea călugărilor.

Sosește apoi pe la *București*, de unde trecând la *Cernavoda*, descrie pe larg *podul minunat* de aici, expunând foloasele și însemnătatea clădirii lui. — În fine descriind mai multe puncte, trece în *Dobrogea*.

În tot decursul prelegerii sale Dr. Redlich ilustra lucrurile ce descria prin *fotografii*, care la lumină electrică și cu ajutorul aparatului „*Skioptikon*” se vedeau ca în natură.

„*Scopul prelegerii mele, a sis Dr. Redlich, este să arăt, că România, departe de a fi o țară orientată, este și trebuie pusă în rîndul țărilor culte ale apusului. Poporul român este plin de viață, de energie și înzestrat cu toate calitățile superioare intelectuale și astfel el este un neîntrecut campion al civilizației în Orient*.”

Când străinii ne cunosc atât de bine, ar face o mare cumințenie Maghiarii să nu mai viseze oi breze...

Alegerea de deputat, în „*Reichsrath*”-ul austriac a energicului Dr. *George Popovici* din Bucovina, a strînit și în inimile tinerimii și coloniei române de aici, acea bucurie, ce naște speranță, că în viața fraților de același sânge se începe o nouă epocă plină de lupte devotate pentru idealul național.

Dar' nu numai Românii salută cu bucurie pe *deputatul Popovici*, ci chiar și mai

multe ziare străine se ocupă mult și favorabil cu noul ales.

Așa „*Ostdeutsche Rundschau*” scrie între altele: „Dr. Popovici este un energic luptător național, de o cultură superioară și cu multă pricepere față de durerile poporului seu. Cu intrarea lui în parlament o nouă față vor lua afacerile Românilor bucovineni”.

Apoi *Bukow. Rundschau* deși jidovită, scrie foarte măgulitor despre Drul Popovici, zicînd la un loc: „Românii bucovineni capătă în noul deputat pe reprezentantul plin de temperament, cu calități intelectuale superioare și cu un distins simț de dreptate — adevăratul deputat al poporului”.

Ziarele de aici se ocupă în prim-articolu cu cea mai nouă volnicie a *șovinismului maghiar* — contra reprezentațiilor teatrale ce s'au dat la Pesta în limba germană.

Sunt rău indignate ziarele jidovite din Pesta de *ne mai pomenita pângărire a maghiarismului* din capitală, prin artiștii germani și se miră cum de „*cei chemați*” pot suferi o astfel de batjocură pe cavaleriasca națiune.

„Când noi, — zic gazetele din Pesta — ne tridim neconștient să maghiarism pe Germanii din Pesta, pe atunci autoritățile capitalei lasă să se propage germanismul, — curat scandal!”

Presă din Viena reproduce aceste elucubrațiuni și comentându le pe larg, scoate în lumină șovinismul ridicul al Maghiarilor, adăugînd, că în viitor „*cei chemați*” de aici să țină cont de aceea, că „*cu cine avem de lucru*”.

În urma demonstrației filhelene, profesorul *Christomanos*, care a ținut prelegerea despre Grecia și Creta, a fost citat la poliție.

În ziua pertractării însă nu s'a prezentat, ci a trimis un atestat medical, prin care se spunea, că e bolnav.

Au fost citați și martori, între cari proprietarii cafenelei unde a fost adunarea, apoi mai mulți studenți.

Stud. med. *Delibacali*, care a mulțumit colegilor sei pentru simpatiile ce le păstrează Greciei, patriei sale, a fost pedepsit cu 5 zile arest și a fost amenințat cu *excludere* din imperiu în cazul unei a doua tansgresiuni de asemenea natură.

Mai mulți studenți au fost pedepsiți cu bani.

O—a—P—a.

AVIS.

Spre desbaterea obiectelor puse la ordinea zilei pentru adunarea generală extraordinară a comitetului municipal din comitatul Sibiuului, convocată pe 16 Martie n. a. c. să fîvîtă domni membri ai clubului municipal român la o ședință pe *Sâmbătă, 11/3 Martie a. c. la 5 ore seara* în localitățile casinei române din loc (edificiul A'binei)

Biroul clubului municipal român din comitatul Sibiuului.

Sibiu, în 9 Martie n. 1897.
Ioan de Preda, Dr. N. Vecerdea,
președinte. secretar.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Primul amor.

— Schiță. —

De

Vasile Mester.

(Urmare și fine.)

Eram amoretat în toată forma, dar' nu știam anume ce e. Am devenit cu totul serios. La institut nu umblam și nu vorbeam, numai cu băieții cei mari. Mai ales unul, C. îmi plăcea mai mult, pe pupitură căruia am observat odată o hârtie de epistolă, care începea cu vorbele: „*Gentilă domnișoară! Scumpă Eliso!*” Vedeam că și el e „*prietin*” bun cu vre-o domnișoară, ca și mine și apoi îl ținam de un om foarte învețat, căci altfel cum ar scrie el cuvinte așa de frumoase, ca „*gentilă*” și „*scumpă*”.

Ne prîserăm prietini. El avea mult de scris și eu îi purisam bucurii, căci în schimb apoi el mă asculta bucurios, când îi povesteam despre Gretchen, cum ne jucăm, cât de buni prietini sîntem...

Mă întreba, de-am sărutat-o, de i-am spus că o iubesc sau de i-am făcut compimente. Eu de toate acestea nu știam nimic până acum. Îmi spuse deci, cum să-i declar amor, să-i spun, că ce ochi ca stelele, albastrii ca cerul, ce gură de rose și bucle de aur are, ce fermecătoare e, și că de mult o iubesc... Le învețai pe din afară toate, ba m'am apucat și am cetit o carte dela el, unde se vorbea de dragoste, astfel, că în Dumineca proxima, când am mers la Gretchen, eram cu

totul altul, știam acum ce mă tot ardea la inimă... Când jucam cărți, perdeam în continuu cu voia, numai să-l procur bucurie. Din când în când îi spuneam câte o vorbă din cele învățate acasă; ea se-nroșea și... împărțea cărțile mai iute. Eu o priveam lung, visător și inima îmi ardea de un dor vag și neprinceput.

Se apropie timpul oinei și Gretchen eși în gang să aducă ceștiile pentru cafea. Dar' fiind cam întuneric, mă chemă și pe mine. Am profitat de ocazie, și până când mâinile ei băjbăiau după cești, eu... iute am sărutat-o, apoi m'am făcut, că și eu caut cești.

Am simțit, că-i ardea fața. Bine că n'a văzut, când am sărutat-o, căci poate s'ar fi supărat, dar' ea s'a făcut, că nici nu știe nimic de cele întemplate.

Un progres uriaș! Aveam tot dreptul să devin serios, căci doară eram amoretat și apoi amoretatilor serioși le șade bine! Și de aci înainte tot amîndoi eșiam după cești... Însă sora cea mai mică a Gretchenei, Lili, o copilă șireată și îndrăgneață, fără să o observăm, eși îndată după noi și... ne prîse sărutându-ne! Nici una, nici două, alergă strigînd și rîzînd, să spună, ce-a văzut ea! Am sărit amîndoi după ea, am început a o giugui, a-i promite bonboane, a o săruta numai să tacă.

În sfîrșit se liniști. Dar' de câte-ori nu-i făceam ceva pe voe, totdeauna ne amenința, că ne spune, și astfel trebuia în continuu domolită.

De vacanța Paștilor nu mai voiam să merg acasă. Tata venise după mine, dar' eu spuneam, că avem mult de învățat, că avem

de făcut niște hărte foarte grele, că și așa e scurtă vacanța și fel de fel de scuze. A trebuit să plece singur acasă.

Întreaga vacanță am petrecut-o la Gretchen. Ne jucam de-a pînda, și noi tot laolaltă ne ascundeam; când mergea să vadă porumbii, eu încă o înșoțiam; în jocuri sociale stam tot lângă oaltă. Când ne jucam: „sunt supărat pe tine”, noi nici-odată nu ne aruncam batista unul altuia, nici chiar în glumă nu voiam să zicem, că sîntem supărați unul pe altul!

Încă mai erau câteva zile de vacanță și profesorul într-adevăr ne-a fost dat să desemnăm charta Europei. Eu trebuia să o fac în două exemplare, unul pentru mine și altul pentru Zoli. M'am pus deci pe lucru. În odaia la Gretchen nu ne tulbura nimenea, lucram liniștit. Eu cu siguranța unui pictor învechit în exerciții, trăgeam cu creionul horele toate punctuale, căci doar' Gretchen era lângă mine și eu trebuia să-l dovedesc, că sînt un bun desemnator. Ea îmi făcea zugrăveală. Îi plăcea foarte mult să-mi ajute.

După-ce am gătat o chartă, am luat hărte curată, am întins-o pe fereastră și am copiat-o încă într-un exemplar. Apoi ne-am pus pe zugrăvit. Diferitele țeri trebuiau zugrăvite cu diferite culori. Gretchen simția o deosebită afecțiune să zugrăvească.

— Ce voești îți împlinesc, numai să mă lași să zugrăvesc barom o țeară, zise ea, cu o voce dulce și ademenitoare.

— Un sîrut pentru o țeară, reflectai eu, înroșindu-mă și dîndu-mi aerul, că glumesc.

La

Abonament lunar

pentru Martie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

Invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”.

CRONICĂ

Sibiu, 10 Martie n. 1897

Dela „Asociațiune”. Prin această de nou se atrage atenția p. t. public român, că azi după concert va fi întrunire în restaurant „Ardean”, unde va cânta muzica lui Brașovan. Măne, Joi, la 1 oră va fi masă comună tot în restaurant „Ardean”, unde va delecta publicul vestita muzică a lui Stancovici-Coca din Alba-Iulia.

Esit din temniță. Azi s'a prezentat la redacția noastră domnul *Simion Socaciu*, învețat în *Cioara*, anunțându-ne că la 4 Martie st. n. a esit din temnița ordinară din *Alba-Iulia*, unde a stat 2 luni și 15 zile pentru o adresă de aderent la memorandiști.

Hymen. *George Curtcan*, fost redactor al revistei „*Minerva*” și actual secretar al bancei române „*Bistrițana*” și *Lucreția O. Gai*, învețătoreasă gr.-cat. din Bistriță, logodită.

Serum împotriva frigurilor galbene. Savanții de renume s'au ocupat deja cu descoperirea izvorului frigurilor galbene, dar' nici unul n'a putut afla adevărata cauză a boalei, deci nici leacul potrivit. Acum se dă stirea, că doctorul *Guisepp Sanarelli*, elevul celebrilor profesori *Behring* și *Roux*, a aflat microbul frigurilor galbene. *Sanarelli* a ajuns în 1895 directorul institutului sanitar din *Montevideo* și în 1896 și-a terminat în *Rio de Janeiro* cercetările asupra frigurilor galbene. El a pregătit deja un antidotiu și a imunizat mai mult de 2000 de animale (iepuri, oi, maimuțe și cățiva cai). Resultatul cercetărilor sale se crede a fi foarte îmbucurător. Dacă cercetările ce vor urma, vor confirma puterea noului serum, *Sanarelli* va primi premiul de 750.000 fr. destinat din partea guvernului brășilian pe seama celui ce ar descoperi leacul frigurilor galbene.

Răscoală sângeroasă. În *Rio de Janeiro* a izbucnit alaltăieri o violentă răscoală. O mare gloată de republicani fanatisați au ucis pe colonelul *Cesaro Morera*, împreună cu 200 de soldați ai lui. Ferberea e mare în capitala Brășiliei. Poporația a devastat redacțiile ziarelor monarchiste *Libertate* și *Gazeta Fardes* și le-au dat foc.

Victima speculației. Din Paris se anunță, că enorma scădere la bursă, urmată turburărilor din Orient, își are deja prima victimă. Jidovul de acolo *Iosif Brunschich*, faimos speculant de bursă, ajuns aproape la totală ruină materială, și-a sburat creierii cu un glont.

Aniversarea regalității sîrbesti. Sîrbia a avut în 7 Martie n. o mare sîrbătoare națională, aniversarea ridicării Sîrbiei la rangul de regat. Din acest prilej ministrul president *Simics* a felicitat pe regele *Alexandru*, în numele guvernului. Regele se zice a fi răspuns, că e deplin mulțumit cu activitatea de până acum a actualului guvern, asigurînd pe miniștri și pe mai departe de încrederea sa, în problemele lor încredințate.

Ea privi zimbînd galeș și arătă, că e gata de tîrg. Și aproape toate țerile le-a zugrăvit ea.

Și ce fericit stăteam lângă ea, răzimat nițel, ușor, pe umărul ei fraged, alb! Mai mult priveam în ochii ei, mari, albastri — doi luceferi adorați, răsăriți pe cerul fericirii mele — decât pe chartă. Eram așa de încântat în mintea mea de copil. Ne ținam obrazul lipit și când vre-o suviță desprînsă din pîru-i aurii îmi atîngea fața, fiori dulci mă cuprîndeau, toată ființa mea era transpusă într-o lume ideală, plină de nevinovate dorințe și ilusii, și pentru zugrăvirea mării nici nu știu, de câte-ori am sărutat-o...

Fiecare zi părea icoana visurilor mele. O privire dulce, galeșă, o vorbă melodiosă și sonoră, rostită așa de naiv și simțitor de o ființă atît de nevinovată și străină de ori-ce patimi omenești, era sufletul divin al celei mai sublime părți din viața mea! Eram așa de încântat și fericit, că însemnez și eu ceva în lume...

Și câte planuri nu mai făceam seara, după-ce ne suiam cu toții în dormitor, când clopotul institutului ne da semnalul de noapte....

Nu puteam adormi până tîrziu. Număram anii pe degete. Gretchen de 12 ani; eu de 18. Peste 10 ani gat cu studiile. Până atunci Gretchen va fi de 22 ani. „*Hm!* nu-i bine. Fetele de regulă când sînt de 20 ani se mărită, și asta mă aduce în încurcatură. Dar' fac eu ceva și isprăvesc cu doi ani mai iute, numai să nu scap pe Gretchen”. Ideea aceasta era mîntuitoare pentru mine. Ea îmi reda bucuria și speranța pusă la îndoială pentru nn moment. Hotărît, că așa voi face,

mă gîndeam deja ce bine o să trăim împreună, cât de o patimă ne vom iubi, cât de liniștiți vom desenna atunci charte împreună, sîrutându ne pentru fiecare țeară de mii și mii de ori. Aveam de gînd să mă fac anume profesor de geografie, numai să trebuiesc să desenez charte

Așa a trecut anul între cele mai fericite visuri, umbrite de copilărești mele griji. Când a trebuit să merg acasă de vacanță cea mare, nu mai știam pe ce lume sînt; așa eram de trist, încât mă cutremuram în întreaga mea ființă, n'aveam tîhnă nici alinare în nimic. Acasă ori-cît mama se nănuia cu desmedările ei dulci și cu sărutările ei pline de iubire și ocrotitoare, să mă învelească era înzadar. Ochii și sărutările Gretchenei erau unice de viață dătătoare pentru mine. Abia așteptam să se înceapă anul școlastic, să mi-se reslățească norii de supărare și durere și să-mi recapăt fericirea de odinioară.

Dar' așteptările mele nu isbutiră. Tata, sfătuit nu știu de cine, s'a decis, ca pe anul viitor să mă ducă la școalele din B. și această hotărîre era moartea mea. Plîngeam, îmi frîngeam-măinile de năcaz, le spuneam categoric, că am să fug de acolo, apelam la iubirea lor de părinți, să nu mă înstrăineze așa departe, dar' toate fură înzadar. Ei știau una și pace, trebuia să mă supun!

A trebuit să-mi string toate catrafusele și să plec. Până la gară nici n'am stat năcări. Am ajuns numai cu o jumătate oră înainte de plecarea trenului. Să-mi revăd pe Gretchen, să-mi iau adio dela ea, să o strîng de mână și... nici pomana! Mi-se rupea inima. În sfîrșit m'am văzut pe tren. A fluertat.

Din parlament. Continuându-se discuția în ședința de ieri, Marți, asupra bugetului ministrului de culte și instrucție publică, vorbesc deputatul Mezey Mór, și cere statificarea tuturor școalelor populare, pentru că aceasta e o necesitate națională. Polonyi e asemenea de această părere, — și zice că numai reacționarii pot fi amici ai educației confesionale. Péchy Tamás ține de imposibilitatea statificării școalelor, dar cere o controlă de stat mai severă (și mai severă de cum e? Red. Trib.) asupra tuturor școalelor confesionale. Wlassics, ministrul de resort, le răspunde, că nu e amic al statificării, dar școalele de stat le va înmulți după putință. Poziția se primește.

Premiul temperanței. Mai de mult un soldat din Kopenhaga, membru al unei societăți de temperanță a aruncat în mare câteva buți de vin, aduse pe seama soldaților garnisoanei, din prilegiul onomastice regului. Pentru acest hiperzel soldatul a fost momentan arestat. Un membru al unei societăți germane de temperanță s'a însușit atât de mult la azul cutezanței soldatului danez, încât i-a trimis drept premiu 500 de marce.

Explosie de benzin. O nenorocire grozavă s'a întâmplat alături în Beiche-recul-mare. În pivnița comerciantului Rózsa Geza a explodat un butoiu cu benzină, dărâ-mând zidurile pivniței. Celelalte părți ale casei, cum și zidirea din vecini încă s'au dărâmat, ca și când ar fi fost un cutremur de pământ. Dintre ruini au fost mântuiți până acum 12 lucrători greu răniți. Pagubele sânt foarte mari.

Romanul unui diurnist. La ban-chetel dat de curând în Arad din partea pri-marului și a câtorva oficiali, cu prilejul ani-versării de 25 de ani de serviciu, a luat parte și un diurnist, Vérti János. Bătrânul trăise în vremuri și zile mai bune. Prin anii 70 fusese profesor la minorii din Arad, dar în vîrstă de 50 de ani s'a îndrăgostit într-o fată reformată și părăsind cariera, s'a căsătorit. De atunci s'a aplicat pe grea carieră de diurnist. La banchet mai mulți inși, fosti elevi, și-au adus aminte și de bătrânul diurnist și l-au laudat și glorificat în toate, așa încât a erupt în plâns, atât de profund l'au mișcat vorbele superiorilor. Cătră miezul nopții, beat, nu de vin ci de fericire, bătrânul a plecat spre casă. Pe drum însă un atac de apoplexie l'a ajuns și i'a curmat viața. Mai spre ziuă un medic, care încă venia dela banchet, l'a aflat în drum. Ciasul și inelul i-se furaser deja.

Școli noi în România. În bud-getul României pe 1897/98 s'a prevăzut suma de lei 24.970 lei pentru ca pe lângă ferma model a statului Studina din Jud. Romanești să se înființeze și să funcționeze chiar în primul an o școală de irigațiuni și drenaj. Asemenea s'a prevăzut suma de 70.000 de lei pentru înființarea unei școle de lăptărie care se înceapă a funcționa dela 1 Aprilie viitor. Această școală va fi atașată pe lângă ferma model Laza din Jud. Vaslui, având un director și profesor de agricultură și de creșterea vitelor, un profesor de aritmetică și comptabilitate și un instructor militar. Școala teoretică va dura 7 luni. La ferma model se vor întreține cel puțin 200 vaci de lapte și de reproducție. În fine s'a mai prevăzut și înființarea unei școli practice de horticultură ce va fi instalată, se crede, în localul sf. mănăstiri Școala de lângă Iași. Școala de horticultură era o instituțiune a cărei lipsă se simțea. Prin înființarea ei se aduce un mare bine țerei. („F. p. T.”)

Viile din România. „Epoca” scrie că suprafața totală a viilor din țeară în cursul anului trecut a fost de 143.740 hectare, care au produs o cantitate de 4.627.800

Ne-am pus în mișcare. Părea, că aiurez. Treizeci de ore nu ne-am dat jos de pe tren! În sfîrșit am ajuns în B. Tata mi-a căutat cuar-tir și cu o deosebită atențiune m'a recomandat în grija gazdei, ca nu cumva să fug. El s'a reîntors apoi scasă, ear' eu... nu mai ținam pe ce lume sînt. Umblam în sus și în jos, lovindu-mă de toți trecătorii, căci gîndul și mintea mea întreagă plutea departe, prin acele regiuni, unde odinioară lîngă Gretchen vieța era atât de dulce și plină de farmec...

Dar' noutatea orasului, cu frumusețea lui, pe urmă mergerea la circ și teatru, m'au făcut încetul cu încetul mai vioi. Mă gîndeam mai rar la Gretchen; în fine eram mulțumit, că ne vom revede în Iunie eară și toate vor fi bine. Pe urmă timpul m'a vindecat cu totul, și am uitat-o aproape cu desăvîrșire...

Numai după absolvirea liceului am mai fost pe la părinții Gretcheni. Ea era deja lo-godită. Abia ne-am recunoscut. M'a primit foarte afabil. Mi-a cântat la piano un episod foarte pătrunzător din „Traviata”, mai multe piese de Mozart și o fantasmă de List. Am întrebat-o așa în glumă, de-și mai aduce aminte de vremurile acele frumoase din copilărie, când zugrăveam împreună charta Eu-ropei, și ea se înroși și începu a suride, lovind clapele dela piano mai repede și mai repede.

Astăzi Gretchen e nevastă, plină de grații și fragedă, de să o tai cu o privire. Alte „zugrăveli” o preocupă acum și nu știu zău, dacă dalbele ei mâni ar mai fi aplicate să-mi mai facă „zugrăvelă” pentru charta Europei.

hectolitree de vin. Valoarea totală a recoltei vinului, în cursul anului 1896, trece peste 38 milioane lei. În același an, livezile de pruni au avut o întindere de 50.020 hectare, cu o producțiune în valoare de cinci milioane 500.000 lei.

Stiri mărunt: Oselka Nándor, rec-torul seminarului central din Budapesta a ră-posat. — Consiliul Parisului și-a ales de pre-sedinte pe radicalul Santon cu 40 voturi față de 29 voturi al socialistului Havarre. — Episcopul Schlauch își va sîrba la 2 Mai n. iubileul de 50 ani al preoției sale. — O ex-positiune internațională de căni de lux se va deschide la Viena, în Aprilie a. c. — În Viena a fost arestată femeia Borbala Hölzl, amoresa milionarului Walherb, decedat de curînd, pentru că l'a înșelat cu peste 1 milion fl.

Posta redacțiunii.

Dlul Iosif Miron în Secuieu. Dl Costin nu mai face parte din redacțiunea noastră; acum e în Româ-nia. Din „Moara din Șiești” n'a apărut decît tomul I., nici nu credem se mai apară ceva.

Dul Vasile Turturean în Calafindești (Bucovina) — Asemenea.

Dlul P. Bandu în O. Se va publica. Chestiunea ce te nedumerește nu e așa de importantă. Dacă întrebuințezi ortografia noastră ușurezi lucrul cule-gătorilor.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Subsemnatul comitet își exprimă și pe aceasta cale deosebita sa recunoștință bravei „Junimii române” din Sibiu pentru suma de 52 fl. 84 cr. (cincizeci și doi fl. 84 cr.) care a transpus-o „Reuniunii române de muzică din Sibiu” ca venit curat rezultat din petrecerea arangiată în 10 Februarie a. c. în sala casinei internaționale din loc.

Sibiu, din ședința comitetului reuniunii române de muzică din Sibiu, ținută la 4 Mar-tie 1897.

G. Dima m. p., Dr. Stroia m. p.,
preș. secretar.

„ASTRA”

— Adunarea generală extra-ordinară. —

— Raport special. —

Sibiu, 10 Martie n.

Atențatul ce se plănuește din partea gu-vernului maghiar, în contra „Asociațiunei” noastre, unica instituțiune culturală ce o mai avem, a adunat multă lume românească iaolaltă în scopul să ia parte la adunarea gene-rală extra-ordinară a „Astre”, convocată pe ziua de azi la Sibiu. Între cei sosiți am putut nota până în momentul scrierii acestor șire pe următorii domni sosiți din afară:

G. Pop de Băsești, — Dr. Mihali, — Dr. Tripon, — Dr. Ioan Pop, — Dion. Vajda, — Dr. Șenchea, — Iuliu Dan, — Dr. Motoc, — Cor. Brediceanu, — I. Droc, — Dr. A. Micu, — Z. Mureșanu, — Medean, — N. Măneșcu, — Dr. Gav. Suciu, — Dr. Aurel Mureșanu, — Dr. Fr. Hossu-Longin, — Au-gust A. Nicoră, — Dr. D. Ciuta, — I. Șer-ban (Deva), — Iuliu Corolan, — Al. Filip (Abrud), — Mircea, protopop. — Hențu not. com., — Păcurariu (Dobra), — Dr. Stoica, — prot. Ivan, — Rubin Patța, — Axeote Sever, — Const. Colbasi, I. M. Moldovan, Preposit (Blaj), — Dr. A. Bunea (Blaj), — Negruțiu (Blaj), și alții.

Dispoziția generală e în contra schimbării titlului. Cu toate acestea se poate că se va afla un *modus vivendi*, care în cazul cel mai reu se amâne deslegarea chestiunii. La tot cazul adunarea generală are necesitate de cea mai mare calmitate și prudență, ca se scoată „Asociațiunea” din impasul în care se află.

Conform programului, ședința primă a adunării generale s'a deschis azi la orele 4 d. a. prin presidentul „Asociațiunei”, Prepo-situl I. M. Moldovan, care a rostit o scurtă dar simțită vorbire.

Raportul se consideră cetit.

La punctul 3. alegerea comisiunii, dl Dr. A. Mureșanu ia cuvîntul, și cu provocare la șul 24 din statute, unde se zice: „scopul și caracterul „Asociațiunei”, nu va pute de-veni obiect al desbaterilor și al concluserilor adunărilor sub nici o condițiune”, — și la șul 3, unde chestiunile politice sînt oprite a se discuta: propune ca adunarea generală se aleagă o comisiune de 25, care se formuleze un proiect de conclud în înțelesul și-ilor amintii.

Azente Sever face istoricul titlului, și cere ca comisiunei să i-se dea „Anhaltspunkte” (O voce: „Puncte de orientare”! R's general).

Dr. Preda combate pe Dr. Mureșanu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-dacțiunea nu este responsabilă.

Cor. Brediceanu se declară pentru pro-punerea comitetului, — și propunerea dlui Mu-rășanu, care să se dea ca material comisiunei.

Discuția continuă.

La finea ședinței s'a dat cetire urmă-toarei declarațiuni:

Declarațiune.

Subscrișii membri ai „Asociațiunii tran-silvane pentru literatura română și cultura poporului român” declarăm, că după o con-sistuire amenunțată asupra programului adu-nării extra-ordina e care se va ține în Sibiu în 10 Martie a. c. aflăm momentul suprem sosit, ca toți membrii „Asociațiunei” în fră-țească unire să protesteze în contra ordina-țiunei ministeriale, prin care se încearcă stră-mutarea titlului „Asociațiunei” noastre și prin aceasta se face cas de precedentă spre a în-triuri asupra „Asociațiunei” în scop de a-i face imposibilă lucrarea, pentru care e menită.

Deci cerem și urgităm adunarea gene-rală spre a susține titlul original neschimbă-t. Cluj, în 8 Martie 1897.

Alexandru Bohățel m. p.,

membru fondator al „Asociați.”

Iuliu Roșescu m. p.,

protopresbiter.

Ioan Laslo m. p.,

protopop gr-cat.

Vasiliiu Almașan m. p.,

advocat.

Iuliu Corolan m. p.,

membru fondator.

Emeric Pop m. p.,

advocat.

Dr. Georgiu Ilea m. p.,

advocat, membru ord.

A. Truția m. p.

Ioan Berescu m. p.

B. Podoabă m. p.

Nicolae P. Rațiu

capelan gr-cat.

Dr. Iuliu Maniu m. p.

Mai nou.

Învîngerea antisemiților.

— Raport telegrafic. —

Viena, 10 Martie 2 ore.

Antisemiții aleși pentru Reichs-rath în toate cercurile Vienii și în patru cercuri rurale. Însufle-țirea enormă.

Tribuna Literară.

Teatru în Blaj.

Ni-se scrie: *Blaj*, 8 Martie n. Ieri seara am avut ocazia a asista la o frumoasă pro-ducțiune de diletanți. Elevii internatului Van-cean au predat o piesă, lucrată anume pentru seminarii de studenți după un autor italian și în-titulată „Carol I. regele Angliei”. Producțiunea s'a dat în sala de gimnastică, care la 7½ seara a fost îndesuită de lume. A asis-tat și Esc. Sa Metropolitul Mihalyi, II. Sa Dr. D. Radu, prepositul I. M. Moldovan și toată inteligența din Blaj, studenți, teologi, etc. Din oferte benevole a încurs o sumă fru-moasă, în scopul de a se procura o bină. Actorii și-au jucat bineșor rolele; se vede că și-au și dat multă silință, ear' profesorii, mai ales dl Iacob Mureșanu, profesor de muzică, n'a cruțat nimic pentru a-i face să fie inter-preți buni. Ceea-ce a dat un lustru frumos, și a garantat succesul producțiunii, au fost costumele admirabile, istorice, pe care direc-țiunea teatrului orășenesc din Sibiu a avut amabilitatea de a le pune la dispoziția dila-tanților într'un mod generos. Când re-gele Carol I. a pășit pe scenă cu suita sa de cavaleri toți cu pîrl lung, cu costume splendide și cu săbii aurite, publicul a erupt în aplause, care adese s'au repetit. Diletanții s'au purtat bine, mai ales cei doi Crom-well-i. Dacă își vor însuși o dicțiune naturală și se vor feri de acel urgisit „Predigerton” — vor pute produce mult. Succesul de acum însă trebuie să și-l împartă întreg cu direc-torul teatrului din Sibiu dl Leo Bauer, care prin faptul că a dat costume așa de fru-moase, a contribuit nespul la reușita produc-țiunei.

Între acte orchestra internatului, niște băieți tineri, au delectat publicul cu piese românești executate foarte bine, cu siguranță și destieritate. Profes. Mureșanu poate fi mîndru de elevii sei. — *Censor.*

Informațiuni.

Curs practic de limba maghiară. A apărut „Curs practic de limba maghiară”, pentru școalele populare române, întocmit pe baza noului plan ministerial de învățămînt și a planurilor noastre școlare confesionale de Ion Dăriu, cu concursul mai multor bărbăți de școală. Partea I. Pentru anul I. și al II-lea de școală. Editura autorului. Sibiu, 1897. În comisiune la librăria archidiesană. Prețul 16.

Bibliografie.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, s'a aflat de vînzare următoarele noutăți musicale:

Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. 1.—
Terăncuța. Cîntec popular pentru voce și piano de Costache Moinaru Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu. —75
La tine copilă dragă. Romanță de Droianu. —50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann La blondine. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann Turda. Marș patriotic de Paulmann Hora reginei. De Sigis. Paulmann Sîrba păpușelor. De Sig. Paulmann Marș turcesc. De Sigis. Paulmann Intermezzo pentru piano de M. Capșa Les fleurs de Mai, Valse de Ant. Cirillo. 1.—
Sîrba oficerilor. De C. Dimitrescu La fille du Marin. Vals de Ivanovici Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. —75
Liniște. Vals pentru piano de Di-mitrie St. Cristide. 1.—
Am plîns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. —75
Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. —75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi. —25
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. 1.—
Sîrba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu. —50
Sîrba mirilor. De C. Dimitrescu. Iubileul. Marș de Gh. Fotino. —75
Surorii. Hora de Gh. Fotino. —50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel. —50
Pas de quatre original. De Mayer Lutz. —50
Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaritescu. —57
Ai plîns și tu vrodată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu. fl. —50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu Pictorilor! De E. I. Alexandrescu Un fir electric. De E. I. Alexandrescu L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu. —50
De Braila à Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu. —50
Sîrba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan. —50
Sîrba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan. —50
Didi. Polca mazuca pentru piano de Ioan D. Burlan. —75
Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide. —50

La comanda de la afară s'au adăugă pentru porto postal todeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 2) cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Călimdarul zilei.

11 Martie n. 1897

Iulian: P. Procop. Decap.

Gregorian: Heracliu.

Soarele: răsare 6.18, apune 6.41 m.

Buletin meteorologic.

Din țeară 8 Martie n. 9 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmo-sf. în mm.	Tempera-tura Cel-siuz	Vîntul direcți-a	umiditate
Budapesta	762	— 2.4	—	—
Sătmăr	768	— 4.8	SV	1
Cluj	762	8.4	S	2
Orșova	764	8.2	VS	3
Arad	768	1.1	NV	1
Panciova	762	— 3.7	SV	4

Sosiți în Sibiu.

În 10 Martie n. 1897.

Hotel „Împăratul Romanilor”. Steinbök și For-stner, voiajori din Viena. W. Forstner, inginer din Vi-ena. Dr. Pop, vicar din Năsăud. S. Moldovan din Deva și Cordescu din Fofeldea, privatieri. G. Pop, pro-prietar din Ilia. Taflan, proprietar din Făgăraș. Ni-coră și L. Hossu din Deva, Dr. Trifan și Dr. Ciuta din Bistrița, Brediceanu din Lugos, T. Mihaly din Dej, Filip din Abrud, Mureșan din Brașov, Vaia din Ha-țeg, Dr. Mihai, Dr. Motoi, Dr. Senchia și Dan din Pă-găraș, toți advocați. Ivau din Alba-Iulia și Păcurariu din Ilia-Mureșană, protopresbiteri.

Hotel „Neurierer”. Droc, protopresbiter din Mercuria. D. Gärtner, inginer din Brașov. T. Pop, privatier din Dicio-Sân-Martin. I. Kappel, controlor din Cluj. Csokonay și Schwartz, voiajori din Viena.

Hotel „Meltzer”. I. Moldovan din Mediaș și I. Candea din Arvrig, protopresbiteri. I. David, notar din Arvrig. Penkert din Cîsnădie. S. Stoica din Tohan.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Joi, 11 Martie n.

Drama Tilly Mariot ca caspe.

„Heimath”.

Dramă în 4 acte de Ludermann.

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Mart. n. 1897.

Sămînțe		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			dela	până		dela	până
Grâu							
Bănățesc nou		77	8.05	8.15	78	8.15	8.20
Grâu dela Tisa		77	8.20	8.25	78	8.25	8.80
Grâu „Pesta		77	8.15	8.20	78	8.20	8.25
Grâu de Alba-Reg.		77	8.25	8.20	78	8.20	8.25
„Bacica		77	8.25	8.30	78	8.30	8.85
Grâu ung. de Nord.		77	—	—	78	—	—
Sămînțe, vechi ori noue			Sotul		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
						dela	până
Săcară					70—72	6.65	6.70
Orz			de nutreț		60—62	4.45	4.85
„			de vînare		63—64	5.10	5.90
„			de bere		64—66	6.50	8.10
Orz			—		68—71	5.70	6.95
Cucuruz (porumb)			bănăț.		—	8.45	8.52
„			de alt sciu		—	3.80	3.45
Mein					—	11.75	12.00
Hrișcă					—	5.30	0.60
săcară pe termen.	Grâu		Sept.-Oct.				
	Cucuruz		Mart.-Apr.		8.25	8.20	8.30
	„		Mai-Iun.		8.89		8.90
	Orz		Iulie-Aug.				
	„		Mart.-Apr.		5.98		5.95
„		Oct.					
Produse diverse			Sotul		Ocurd		
						dela	până
Prețul pe 100 chilograme.	Săm. de trif.		Lucarnă ungurească			45.—	50.—
	„		roșie			35.—	40.—
	Oleu de rap.		rafinat			—	—
	Uns. de porc		dela Pesta			54.—	54.50
	„		dela țeară			—	—
	Slănină		avîntată			—	—
	„		afumată			55.—	56.—
	Sîn					—	—
	Prunc					—	—
	Lictar		slaven, nou			19.—	19.50
„		bănățesc			17.—	17.50	
Miere		brută			—	—	
„		galbînă străcurată			—	—	
Ceară		de Rosenau			—	—	
S p i r t						Bani	Marți
Brut, pentru rașnărie						14.75	15.—
Răfănat, pentru comercianți mari						52.50	53.—
Brut, „ „ „						50.50	51.—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 10 Martie n. 1897.

Hărte-monetă română	Cump.	9.46	vînd. 9.51
Lire turcești		10.60	10.68
Imperiali		9.50	9.55
Ruble rusești 100 à		126.—	127.—
Galbeni		5.62	5.68
Napoleon-d'ori		9.49	9.55
„ (rusești)		9.46	9.51

Bursa de Budapesta.

Lucru solid, durabil și elegant.

Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 37.

Subscrierul am onoare a aduce la cunoștință on. public, că în lucrătoria mea de păpușerie efectuesc tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, precum și tot felul de reparaturi cu prețurile cele mai moderate; oferez totodată spre mulțumirea tuturor **marfă solidă și prompt executată.**

Atrag atențiunea on. public, că m'am hotărât -- de aci încolo -- a cerceta toate țirurile de țeară din Ardeal, servind cu lucru bun și durabil executat în lucrătoria-mi proprie, ear' nu marfă de prin fabrici, precum fac mulți alții.

Recomandându-mă spriginului binevoitor sum

Sibiu, în Martie 1897

cu distinsă stimă

Constantin Dragoș
măiestru pantofar.

[918] 1-10

Marfă gata din materialul cel mai bun.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
în
ECONOMIA RURALĂ

compus de
cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu:

GESTIUNEA NATIONALITĂȚILOR
și
MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

de

AUREL C. POPOVICI

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

Portretul domnului
Dr. IOAN RAȚIU.

Cu 50 cr.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

TABLOUL
„CONFERENȚEI NAȚIONALE”.

În mărime 33x50 cm.

Cu preț de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

TABLOUL
CONDAMNĂȚILOR POLITICI
PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.

Prețul 2 fl.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

Tabloul condamnaților
în
PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

La librăria „Tipografie”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile
ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiți.

Testamentul meu și Conferințe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Doamna Anna Csillag e însăși vânzătoarea.

Eu Anna Csillag

cu părul Loreley uriaș al meu, de 185 centimetri de lung, pe care mi-l-am dobândit în urma folosinței în decurs de 14 luni a pomadei inventate de mine, care este recunoscută din partea celor mai renumite autorități medicale ca singurul mijloc contra căderii părului, pentru accelerarea creșterii acestuia, pentru întărirea pielii capului; ea înaintază la domni creșterea de barbă plină, stufoasă, și deja după o scurtă înțelegere imprimată atât părului din cap, cât și barbei o lucire și desime naturală și-l scutește de o cărunțire până la adânci bătrânețe.

Prețul unui borcănaș fl. 1, 2, 3, 5.

Expediție zilnică în toate părțile lumii, dacă se trimit banii înainte sau cu ramburs din fabrica

Anna Csillag

Viena,

I. Seilergasse Nr. 9.

Peptene Anna Csillag, garanță fără a se frânge. Prețul 1 fl.
Perie de cap Anna Csillag, cea mai fină. Prețul 1 fl. 50 cr.

Stim. Madame Csillag!

Vă rog a trimite pe adresa: Excel. Sa d-na Contesă Kiemannsegg, soția locțiitorului de stat, Viena, Herrengasse, 3 borcănaș de pomadă a 2 fl., pentru îngrijirea părului, cari și-au dovedit deja rezultatul bun.

Cu deosebită stimă, cameriera Excel. Sale: Irma Pletzl.

Slatina, în Boemia.

Stim. d-șoară Anna Csillag!

Aveți bunătate, a-mi trimite pe adresa mea 2 borcane din excelența d-voastră pomadă de păr cu îndrumările de întreținere.

Prinț Fr. Anersperg.

Stim. d-șoară Anna Csillag!

Mă rog a-mi trimite încă un borcan din renumita d-voastră pomadă.

Conte Felix Gonrey, Viena.

D-șoară Anna Csillag!

Mă rog a-mi trimite cu rambursă postală încă două borcane de pomadă de păr.

Conte Em. Esterházy, Bakony-Szt-László.

Prea Stim. d-șoară Anna Csillag!

Am auzit mult despre excelența infuziunii a pomadei d-voastră de păr și mă rog a-mi trimite un borcănaș ca întoarcerea poștei.

Cu distinsă stimă:

Conte Ladislav Esterházy sen.

Stim. d-șoară Anna Csillag!

Aveți bunătate a-mi trimite trei borcănașe din excelența d-voastră pomadă de păr.

Iacob Girardi de Ebenstein, Trient, Tirol.

Stimabil!

Vă rog a-mi trimite un borcănaș din prețuita d-voastră pomadă.

Contesa Anna de Wurmbrandt, Bickfeld.

Unica pomadă Natalia e unicul mijloc de frumusețe pentru dame, mijloc care face față înfrigorului, fragedă și tineră, netezește ori-ce încrețituri și face să dispară coșurile, petele și toate necurățiile care obvin pe față, curăță perfect fața de agățările vătătoare în foarte scurt timp. Unica pomadă Natalia face pelea gingașă, teintului, îi dă o înfățișare strălucitoare. Prețul de borcănaș 2 fl. și ține multă vreme, așa, că folositul lui nu costă mai mult de 2 cr. pe zi. Pudră Natalia 80 cr. săpun Natalia 10 cr. Comandele prin trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă sunt a se adresa la depozitul principal: **Anna Csillag, Viena, I. Seilergasse 9.**

[19] 8-10

Diplomă de onoare.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI
Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recușite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plieuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.